

KARTA CHARAKTERYSTYKI SUBSTANCJI NIEBEZPIECZNEJ

Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 28 września 2005 r. (Dz. U. Nr 201, poz. 1674)

Data ostatniej zmiany : 30.11.2007

1. IDENTYFIKACJA SUBSTANCJI CHEMICZNEJ I PRZEDSIĘBIORSTWA**Dane dotyczące produktu****Nazwa handlowa produktu :** Shellsol TK· **przeznaczenie produktu :** rozpuszczalnik do różnych aplikacji technologicznych**Producent / Dostawca :**

Hanf und Nelles Chemische Produkte

Tel.: ++49-(0)211/74085-0

Paul-Thomas-Str. 49 , 40589 Düsseldorf-Reisholz

„Castor” Unia Gospodarcza Sp. z o.o.

Tel.: ++48- (prefix) 32/206-80-20

Dział udzielający wyjaśnień : Hanf und Nelles - Düsseldorf oraz „Castor” Sp. z o.o. - Katowice**Konsultacje w przypadku nieszczęśliwego wypadku :** jak wyżej lub najbliższy punkt informacji o zatruciach**Telefon alarmowy producenta :**

++49-(0)211/74085-0

2. SKŁAD / INFORMACJA O SKŁADNIKACH**Charakterystyka chemiczna :**

- Mieszanina węglowodorów alifatycznych

Składniki niebezpieczne :

CAS : 64741-65-7	Benzyna (ropa naftowa), alkilat ciężki;		Xn ; R38-65
Nr WE : 265-067-2	Niskowrząca modyfikowana frakcja		
Nr ind.: 649-275-00-4	benzynowa		

3. IDENTYFIKACJA ZAGROŻEŃ**Nazwa zagrożenia :**

Xn szkodliwy dla zdrowia

Szczególne wskazówki dotyczące zagrożenia dla człowieka i środowiska :

R 38 działa drażniąco na skórę

R 65 działa szkodliwie; może powodować uszkodzenie płuc w przypadku połknięcia

4. PIERWSZA POMOC**W przypadku wdychania produktu :** Poszkodowanemu zapewnić dopływ świeżego powietrza , w przypadku bolesnych dolegliwości zasięgnąć konsultacji lekarskiej.**W przypadku kontaktu ze skórą :** Miejsce kontaktu produktu ze skórą zmyć obfitym strumieniem wody z mydłem.

W przypadku przedłużającego się podrażnienia skóry zasięgnąć konsultacji lekarskiej.

W przypadku kontaktu produktu z oczami :

Przy otwartych powiekach przemywać oczy przez kilka minut pod wodą bieżącą. W przypadku kiedy dolegliwości nie ustępują zasięgnąć konsultacji lekarskiej.

W przypadku połknięcia

Nie prowokować wymiotów , natychmiast zasięgnąć pomocy lekarza.

Nie prowokować wymiotów – niebezpieczeństwo aspiracji

KARTA CHARAKTERYSTYKI SUBSTANCJI NIEBEZPIECZNEJ

Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 28 września 2005 r. (Dz. U. Nr 201, poz. 1674)

Data ostatniej zmiany : 30.11.2007

Nazwa handlowa produktu : ***Shellsol TK*****5. POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU POŻARU**

Właściwymi środkami gaszącymi są :

CO₂ , proszek gaśniczy lub strumień rozpylający wodny . Duże ogniska pożaru zwalczać za pomocą strumienia rozpylającego wody lub pianą odporną na alkohol.**Ze względów bezpieczeństwa nie właściwym jest środek gaszący : pełny strumień wodny.**

Szczególne zagrożenie występuje ze strony samej substancji, jej produktów spalania lub powstających gazów.

Produkt może tworzyć wybuchowe mieszaniny z powietrzem.

Ze względu wysokiego ciśnienia pary w przypadku wzrostu temperatury występuje niebezpieczeństwo rozerwania naczyń.

Tlenek węgla i dwutlenek węgla.

Stosować specjalny sprzęt ochrony dróg oddechowych : założyć maskę gazową dla ochrony dróg oddechowych.

Inne informacje :

Znajdujące się w rejonie zagrożenia pojemniki schłodzić stosując rozpylony strumień wodny.

Środki gaśnicze skażone zbierać do osobnego zbiornika, zabrania się wpuszczania ich do sieci kanalizacji.

6. POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU UWOLNIENIA DO ŚRODOWISKA

Środki ostrożności dotyczące ludzi :

Założyć sprzęt ochrony dróg oddechowych . Osoby nie chronione usunąć z miejsca wypadku.

Lokalizację odizolować od źródeł ognia.

Środki dotyczące środowiska :

Nie dopuścić aby produkt dostał się do sieci kanalizacji .

W przypadku kiedy produkt mimo wszystko dostanie się do zlewisk wodnych lub sieci kanalizacji należy fakt ten zgłosić we właściwych urzędach.

Czynności dotyczące czyszczenia / zbierania produktu

Zbierać stosując materiał wiążący płyn (piasek , krzemionka , lepiszcze uniwersalne , trociny)

Materiał skażony utylizować jak odpad zgodnie z pkt. 13 .

Zapewnić wystarczającą wentylację pomieszczenia .

Uwagi dodatkowe : Wskazówki dotyczące osobistego sprzętu ochronnego patrz rozdział 8.

7. OBCHODZENIE SIĘ Z SUBSTANCJĄ I MAGAZYNOWANIE**Uwagi dotyczące bezpiecznego stosowania**

W miejscu stosowania zapewnić skuteczną wentylację / odciąg z miejsca pracy.

Unikać tworzenia się aerozolu preparatu.

Nie wdychać oparów preparatu.

Unikać kontaktu preparatu ze skórą i oczami .

Przestrzegać wartości maksymalnego dopuszczalnego stężenia w miejscu pracy (wartości MAK) i / lub innych wartości granicznych.

Uwagi dotyczące ochrony przeciwpożarowej i przed wybuchem.

Pary preparatu mogą tworzyć z powietrzem mieszaninę wybuchową .

W pojemniku opróżnionym powstawać mogą mieszaniny zapalne.

W otoczeniu pracy z preparatem nie palić i nie używać ognia.

Podjąć działania w celu zabezpieczenia przed powstawaniem ładunków elektrycznych.

KARTA CHARAKTERYSTYKI SUBSTANCJI NIEBEZPIECZNEJ

Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 28 września 2005 r. (Dz. U. Nr 201, poz. 1674)

Data ostatniej zmiany : 30.11.2007

Nazwa handlowa produktu : ***Shellsol TK*****7. OBCHODZENIE SIĘ Z SUBSTANCJĄ I MAGAZYNOWANIE****Składowanie :****Wymagania dotyczące pomieszczeń do przechowywania i pojemników**

Przestrzegać przepisów dotyczących ochrony wody.

Przestrzegać przepisów dotyczących cieczy palnych (VbF) dla klasy palności AIII.

Uwagi dotyczące składowania wspólnego z innymi materiałami : Przestrzegać przepisów dotyczących cieczy palnych (VbF).**Inne dane dotyczące warunków przechowywania:**

Preparat przechowywać w dobrze zamkniętych pojemnikach , w miejscu chłodnym i suchym.

Chronić przed działaniem ciepła i bezpośredniego oddziaływania promieni słonecznych.

Pojemniki przechowywać w miejscu dobrze wentylowanym.

Klasa składowania :**Zgodnie z przepisami dotyczącymi cieczy palnych : klasa zagrożenia AIII.****8. KONTROLA NARAŻENIA / ŚRODKI OCHRONY INDYWIDUALNEJ****Dodatkowe uwagi dotyczące technicznego wyposażenia urządzeń :** bak innych uwag , patrz pkt.7.

Podlegające kontroli w miejscu pracy składniki wartości granicznych.

- brak

Dodatkowe uwagi : Za podstawę posłużyły obowiązujące w chwili wydania zapisy.**Sprzęt ochrony osobistej:**

Ogólne zasady ochrony i higieny :

Preparat utrzymywać z dala od artykułów spożywczych , napoi i karmy .

Nie wdychać gazów , par i aerozoli.

Unikać kontaktu z oczami i ze skórą.

Przed przerwami i po zakończeniu pracy umyć ręce.

Ochrona dróg oddechowych :

W przypadku zachowania wartości granicznych stężeń w miejscu pracy (Wartości MAK) oraz innych wartości granicznych nie stawia się specjalnych wymagań .

Ochrona rąk:

Stosować rękawice ochronne odporne na działanie rozpuszczalników.

Materiał rękawiczek musi być nie przepuszczalny i odporny na preparat / substancję i mieszaniny.

Gatunek materiału rękawic : kauczuk nitylowy.**Czas przenikania przez materiał wykonania rękawic :**

Dokładny czas przenikania preparatu przez materiał rękawic ustalić należy u producenta i wartości tej dotrzymywać.

Ochrona oczu : Okulary ochronne.**Ochrona ciała :** Odzież ochronna odporna na działania rozpuszczalników.**SUBSTANCJA NIE POSIADA USTALONYCH WARTOŚCI: NDS; NDSh; NDSP**- Dziennik Ustaw Nr 217 z dnia 27.XI.2002 – poz. 1833**9. WŁAŚCIWOŚCI FIZYKO-CHEMICZNE****Uwagi ogólne :**

Postać produktu : ciecz

Barwa : bezbarwny

KARTA CHARAKTERYSTYKI SUBSTANCJI NIEBEZPIECZNEJ

Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 28 września 2005 r. (Dz. U. Nr 201, poz. 1674)

Data ostatniej zmiany : 30.11.2007

Nazwa handlowa produktu : Shellsol TK

Zapach :	parafinowy
Zmiana stanu :	
Temperatura wrzenia / zakres temperatur wrzenia :	185 – 199 °C
Temperatura zapłonu :	60°C
Temperatura samozapłonu (palenia się) :	270 °C
Zagrożenie wybuchowe :	produkt nie stwarza zagrożenia wybuchowego
Granice wybuchowości :	
- dolna	0,6 % obj.
- górna	6 % obj.
Gęstość w temperaturze 15 °C :	770 kg/m ³
Rozpuszczalność w ... / mieszalność z ... wodzie :	nierozpuszczalny
Lepkość kinematyczna w temperaturze 25 °C :	1,68 mm ² /s

10. STABILNOŚĆ I REAKTYWNOŚĆ PRODUKTU

Stabilność : substancja stabilna w warunkach normalnych

Substancje , których należy unikać : środki o silnym charakterze utleniającym., mocne kwasy

Niebezpieczne produkty rozkładu : nie są znane

Niebezpieczne reakcje : nie są znane

Nie dokładnie oczyszczone puste pojemniki po produkcie mogą zawierać reszki gazów pochodzących od produktu , które tworzą z powietrzem mieszanki wybuchowe

11. INFORMACJE TOKSYKOLOGICZNE

Ostra toksyczność produktu :

Pierwotne działania podrażniające

Na skórze :

Dłuższy kontakt produktu ze skórą może wywoływać odłuszczenie naskórka , skutkiem czego nastąpić może podrażnienie skóry.

Na oczach : Krótco czasowe , odwracalne działania podrażniające.

Uczulenie : Nie znane działanie uczuleniowe .

12. INFORMACJE EKOLOGICZNE

Ogólne wskazówki : 1 Klasa zagrożenia wód (Klasyfikacja własna) : słabe zagrożenie dla środowiska wodnego

13. POSTĘPOWANIE Z ODPADAMI

Zalecenia :

Zabrania się utylizować wspólnie z odpadami domowymi.

Nie dopuścić do wprowadzania produktu do sieci kanalizacji.

Kod odpadu :

Numer kodu odpadu według klasyfikacji europejskiego katalogu odpadów z uwzględnieniem branży i procesu technologicznego

Opakowania nie myć:

Zalecenie : Utylizację przeprowadzać zgodnie z obowiązującymi przepisami.

KARTA CHARAKTERYSTYKI SUBSTANCJI NIEBEZPIECZNEJ

Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 28 września 2005 r. (Dz. U. Nr 201, poz. 1674)

Data ostatniej zmiany : 30.11.2007

Nazwa handlowa produktu : ***Shellsol TK*****14. INFORMACJE O TRANSPORCIE**

Substancja nie jest sklasyfikowana jako niebezpieczna wg UN; IMO; ADR / RID oraz IATA/ICAO)

Klasa	3 (F1) Substancje palne - płynne
Numer Kemlera	30
Numer UN	3295
Grupa opakowań	III
Arkusz zagrożenia	3
Nazwa produktu	Rozpuszczalnik węglowodorowy płynny (lekka, oczyszczona nafta)

15. INFORMACJE DOTYCZĄCE UREGULOWAŃ PRAWNYCH**Oznakowanie :**

- zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 2 września 2003 roku (Dz. U. Nr 173, poz.1679) w sprawie oznakowania opakowań substancji niebezpiecznych i preparatów niebezpiecznych.

Składniki niebezpieczne :

CAS : 64741-65-7	Benzyna (ropa naftowa), alkilat ciężki;		Xn ; R38-65
Nr WE : 265-067-2	Niskowrząca modyfikowana frakcja		
Nr ind.: 649-275-00-4	benzynowa		

Symbol zagrożenia :

Xn szkodliwy dla zdrowia

Rodzaj zagrożenia dla człowieka i środowiska :

R 38	Działa drażniąco na skórę
R 65	Działa szkodliwie; może powodować uszkodzenie płuc w przypadku połknięcia

Warunki bezpiecznego stosowania :

S 23	Nie wdychać gazu / dymu / pary / rozpylonej cieczy
S 24	Unikać zanieczyszczenia skóry
S 37	Nosić odpowiednie rękawice ochronne
S 62	W przypadku połknięcia nie wywoływać wymiotów. Niezwłocznie zasięgnąć porady lekarza i pokazać etykietę preparatu

Przepisy krajowe :

1. ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA z dnia 13 listopada 2007 r. w sprawie karty charakterystyki (Dz.U. Nr 215, poz.1588)
2. ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA z dnia 4 września 2007 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie kryteriów i sposobu klasyfikacji substancji i preparatów chemicznych (Dz.U. Nr 174, poz.1222)

KARTA CHARAKTERYSTYKI SUBSTANCJI NIEBEZPIECZNEJ

Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 28 września 2005 r. (Dz. U. Nr 201, poz. 1674)

Data ostatniej zmiany : 30.11.2007

3. ROZPORZĄDZENIE MINISTRA PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ z dnia 30 sierpnia 2007 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz.U. Nr 161, poz.1142)
4. ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA z dnia 28 września 2005 r. w sprawie wykazu substancji niebezpiecznych wraz z ich klasyfikacją i oznakowaniem (Dz.U. Nr 201, poz. 1674)
Niniejsze rozporządzenie dokonuje w zakresie swojej regulacji wdrożenia załącznika I do dyrektywy Rady 67/548/EWG z dnia 27 czerwca 1967 r. w sprawie zbliżenia przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych odnoszących się do klasyfikacji, pakowania i oznakowania substancji niebezpiecznych (Dz. Urz. WE P 196 z 16.08.1967 r., s. 1) w brzmieniu określonym dyrektywami:
  - 93/72/EWG (Dz. Urz. WE L 258 z 16.10.1993 r., s. 29),
  - 93/101/EWG (Dz. Urz. WE L 13 z 15.01.1994 r., s. 1),
  - 94/69/WE (Dz. Urz. WE L 381 z 31.12.1994 r., s. 1),
  - 96/54/WE (Dz. Urz. WE L 248 z 3.09.1996 r., s. 1),
  - 97/69/WE (Dz. Urz. WE L 343 z 13.12.1997 r., s. 19),
  - 98/73/WE (Dz. Urz. WE L 305 z 16.11.1998 r., s. 1),
  - 98/98/WE (Dz. Urz. WE L 355 z 30.12.1998 r., s. 1),
  - 2000/32/WE (Dz. Urz. WE L 136 z 8.06.2000 r., s. 1),
  - 2001/59/WE (Dz. Urz. WE L 225 z 21.08.2001 r., s. 1),
  - 2004/73/WE (Dz. Urz. WE L 152 z 30.04.2004 r., s. 1).
5. ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA z dnia 14 grudnia 2004 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie karty charakterystyki substancji niebezpiecznej i preparatu niebezpiecznego (Dz. U. Nr 2, poz. 8)
6. ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA z dnia 1 grudnia 2004 r. w sprawie substancji, preparatów, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy (Dz. U. Nr 280, poz. 2771)
7. ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA z dnia 2 września 2003 r. w sprawie wykazu substancji niebezpiecznych wraz z ich klasyfikacją i oznakowaniem (Dz. U. Nr 199, poz. 1948)
8. USTAWA z dnia 17 października 2003 r. o zmianie ustawy o substancjach i preparatach chemicznych oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 189, poz. 1852)
9. ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA z dnia 2 września 2003 r. w sprawie oznakowania opakowań substancji niebezpiecznych i preparatów niebezpiecznych (Dz. U. Nr 173, poz. 1679)
10. ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA z dnia 2 września 2003 r. w sprawie kryteriów i sposobu klasyfikacji substancji i preparatów chemicznych (Dz. U. Nr 171, poz. 1666)
11. ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA z dnia 4 czerwca 2003 r. w sprawie oznaczania opakowań (Dz. U. Nr 105, poz. 994)
12. ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA z dnia 17 stycznia 2003 r. w sprawie informacji o preparatach niebezpiecznych, dla których nie jest wymagane dostarczenie karty charakterystyki (Dz. U. Nr 19, poz. 170)
13. USTAWA z dnia 19 grudnia 2002 r. o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2003 r. Nr 7, poz. 78)
14. ROZPORZĄDZENIE MINISTRA PRACY I POLITYKI SOCJALNEJ z dnia 29 grudnia 2002 r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy. (Dz. U. Nr 217, poz. 1833)
15. ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA z dnia 14 sierpnia 2002 r. w sprawie obowiązku dostarczenia karty charakterystyki niektórych preparatów niezaklasyfikowanych jako niebezpieczne (Dz. U. Nr 142, poz. 1194)
16. ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA z dnia 3 lipca 2002 r. w sprawie karty charakterystyki substancji niebezpiecznej i preparatu niebezpiecznego. (Dz. U. Nr 140, poz. 1171)

KARTA CHARAKTERYSTYKI SUBSTANCJI NIEBEZPIECZNEJ

Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 28 września 2005 r. (Dz. U. Nr 201, poz. 1674)

Data ostatniej zmiany : 30.11.2007

17. ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA z dnia 27 września 2001 r. w sprawie katalogu odpadów. (Dz. U. Nr 112, poz. 1206)
18. USTAWA z dnia 11 maja 2001 r. o opakowaniach i odpadach opakowaniowych. (Dz. U. Nr 63, poz. 638)
19. USTAWA z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach. (Dz. U. Nr 62, poz. 628)
20. USTAWA z dnia 11 stycznia 2001 r. o substancjach i preparatach chemicznych. (Dz. U. Nr 11, poz. 84)
21. USTAWA z dnia 22 stycznia 2000 r. o ogólnym bezpieczeństwie produktów. (Dz. U. Nr 15, poz. 179)

16. INNE INFORMACJE

1. Powyższe informacje są opracowane w oparciu o bieżący stan wiedzy i dotyczą produktu w postaci, w jakiej jest stosowany. Dane dotyczące tego produktu przedstawiono w celu uwzględnienia wymogów bezpieczeństwa, a nie zagwarantowania jego szczególnych właściwości.
2. W przypadku, gdy warunki stosowania produktu nie znajdują się pod kontrolą producenta, odpowiedzialność za bezpieczne stosowanie produktu, a w szczególności za przestrzeganie przepisów prawa, spada na użytkownika.
3. Niniejsza Karta Charakterystyki została uzupełniona i sprawdzona. Bazę wyjściową stanowiła Karta Charakterystyki dostarczona przez firmę Han fund Nelles Chemische Produkte z 31.01.2003 r. Przy sprawdzaniu i uzupełnianiu karty wykorzystano bazy danych HSDB, EINECS, ENLICS i obowiązujące w Polsce przepisy dotyczące substancji i preparatów chemicznych.
4. Informacja uzupełniająca : *Zawartość benzenu w tym produkcie jest mniejsza niż 0,10%. W związku z tym znajduje w powyższej Karcie zastosowanie Nota P („... nie klasyfikuje się jako rakotwórczej ...”).*
5. Informacje zawarte w tym dokumencie powinny być dostępne dla każdego, kto może zetknąć się z produktem.